

Regler för Svenska Äggs certifiering

Handbok för företag som är anslutna, eller vill bli anslutna till Svenska Äggs certifieringsprogram.

Inledning

Syftet med certifieringsprogrammet är att säkerställa att alla led i värdekedjan lever upp till specifika krav och kriterier. Kriterierna är utformade utifrån djurvälstånd, livsmedelssäkerhet, smittskydd, produktkvalitet och hållbarhet.

Ett certifierat ägg kan spåras genom hela kedjan, från ägget i butik till packeri, producent, uppfödare, kläckeri och slutligen avel. Varje led i kedjan måste säkerställa att föregående led är certifierat. Det ger en kvalitetssäkring i hela värdekedjan och möjliggör en framtida utveckling.

Svenska Ägg har rätt att publicera vilka företag som är certifierade.

Två av de viktigaste kriterierna i märkningen är Svenska Äggs omsorgsprogram samt det förebyggande smittskyddsprogrammet.

Alla led i värdekedjan

Alla led i värdekedjan är certifierade enligt särskilda kriterier, se sid 3. Från foder, avel och kläckeri, unghösuppfödning via producent och slutligen till packeri. Företagen intygar att man följer de krav och kriterier som ställts upp.

Kontroller och kvalitetssäkring

Svenska Äggs riksläkare och veterinär kontrollerar regelbundet att reglerna följs i avels-, kläckeri-, uppfödning- och producentleden. Vid den årliga smittskyddskontrollen som görs av distrikts- eller besättningsveterinär kontrolleras också vissa utvalda punkter.

Packerierna ska vara tredjepartscertifierade enligt ISO 22000, FSSC 22000 eller BRC (vid årlig invägning över 500 ton) eller enligt IP Livsmedel med dokumentering på hur kraven enligt ISO/TS 22002-1 uppfylls (vid årlig invägning under 500 ton). Packerierna ska dessutom vara miljöcertifierade enligt ISO 14001.

Packerierna åläggs att årligen genom stickprov kontrollera sin leverantörskedja för att säkerställa att alla led är certifierade.

Kontroller

Att kriterierna följs kontrolleras på olika sätt:

- Kontroll utförs av riksläkare i samband med omsorgsprogrambesiktning.
- Kontroll utförs av besättningsveterinär i samband med det årliga besöket i smittskyddsprogrammet.
- Kontroll utförs av certifieringsorgan (CO) i samband med revision av kvalitetsledningssystem (endast packerier).
- Stickprovskontroll genomförda av Svenska Ägg och packerierna.

23 April 2020, nr 3

Kontroller utförda av riksläkare

Enligt Svenska Äggs omsorgsprogram görs normalt en besiktning var tredje produktionsomgång i värphöns- och avelsstallar. Unghöns kontrolleras vartannat år.

Riskbaserad bedömning

Vid särskilda fall kan regelrådet besluta om tätare besiktningintervall för besiktningar i omsorgsprogrammet.

Kontroller utförda av besättningsveterinär

Enligt det obligatoriska salmonellaprogrammet och det förebyggande smittskyddsprogrammet ska besättningsveterinären besöka besättningen en gång per år för att ta salmonellaprover samt kontrollera det förebyggande smittskyddet. I samband med det besöket kontrollerar veterinären också några utvalda checkpunkter, såsom näbbtrimning, antibiotikaanvändning och förekomst av äggtvätt.

Kontroller utförda av certifieringsorgan (CO)

CO kontrollerar packerierna, i samband med revision av kvalitetssystem samt miljöcertifiering.

Stickprovskontroll

Packerierna gör årligen stickprovskontroller hos 20 % av sina leverantörer (alla producenter på fem år) för att kontrollera sin leverantörskedja. Protokollen skickas till Svenska Äggs kansli. Svenska Ägg har rätt att utföra stickprovskontroller i de olika leden.

Avvikelser

Eventuella avvikelser ska i normalfallet korrigeras inom 30 dagar. I undantagsfall kan annan tid beslutas av regelrådet.

Avgift

Ansökande företag betalar en avgift som faktureras då handläggningen är avslutad.

Regelråd

Regelrådet sammanträder vid behov och beslutar om åtgärder vid exempelvis undantag och sanktioner samt handlägger klagomål. Sammankallande är verksamhetsledare eller motsvarande.

Sanktioner

Svenska Äggs regelråd kan besluta om sanktioner i följande fall:

- Om konstaterade avvikelser inte åtgärdats inom fastställd tid.
- Vid uppsåtligt missbruk av certifieringsmärket.

Tre nivåer av sanktioner

Varning

Varning innebär att Svenska Ägg utreder om ytterligare sanktioner är motiverat. Vid utfärdad varning skall korrigerande åtgärder vidtas senast 30 dagar efter att varningen emottagits. Regelrådet fattar beslut om varning ska utfärdas.

Avstängning

Avstängning innebär att företaget förlorar sin certifiering tills avvikelsen är åtgärdad, dock max 6 månader. Avstängningen kan gälla hela företaget eller delar av verksamheten. Beslut om avstängning tas av Svenska Äggs styrelse.

Svenska Ägg har rätt att offentliggöra beslut om avstängning.

För att upphäva avstängning krävs att Svenska Ägg får rapport från en extra kontroll som visar att grunden för avstängningen har åtgärdats.

Uteslutning

Om inte skälet för avstängning korrigeras på ett tillfredsställande sätt kommer företaget att helt uteslutas ur certifieringen. Beslut om uteslutning tas av Svenska Äggs styrelse.

Svenska Ägg har rätt att offentliggöra beslut om uteslutning.

Ny ansökan om certifiering krävs för att företaget eller verksamheten åter ska bli certifierade.

Klagomål

Företag kan lämna in klagomål på beslut om sanktioner till Svenska Ägg.

För att omprövning av ett sanktionsbeslut ska ske måste företaget anföra vad som är fel i beslutet, eventuella nya omständigheter som tillkommit och hur beslutet ska ändras. Sanktionsbeslutet är giltigt och ska efterlevas under tiden som Svenska Ägg behandlar ärendet, vilket ska ske inom en månad.

Kvalitetskrav och kriterier

Allmänna kriterier

- Företaget ska vara medlem i branschorganisationen Svenska Ägg.
 - Packeriföretag ska vara medlem i Svenska Äggs packeriråd.
 - Kläckeriföretag samt unghönsuppfödare ska vara medlem i Svenska Äggs kläckeri- och uppfödningråd.
 - Foderföretag ska vara medlem i Svenska Äggs foderråd.
- Företaget följer UN Compact Globals principer. Se bilaga 1.

Kriterier för foder till växande och värpande höns

- Endast GMO-fritt sojamjöl, som det definieras i EU:s regelverk, används. Särskilda regler kan dock gälla i vissa produktionskoncept, t ex KRAV
- Företaget följer Svenska Sojdialogens kriterier, om inget annat beslutas i Svenska Äggs regelråd
- Foder till värphöns innehåller inte syntetiska pigment
- Om fiskmjöl eller hydrolyserat fiskprotein ingår i fodret, ska detta vara fritt från Östersjöfisk

En översyn av kriterierna görs årligen av Svenska Äggs regelråd i samråd med foderföretagen.

Kriterier för kläckeri- och avelsföretag

- Anläggningar med föräldradjur ska vara godkända i Svenska Äggs Omsorgsprogram
- Anläggningar med föräldradjur ska uppfylla kraven i Svenska Äggs Förebyggande smittskyddsprogram och hälsokontroll i hönsbesättningar (f.d. Frivilliga salmonellakontrollprogrammet)
- Anläggning med föräldradjur ska vara ansluten till och följa riktlinjerna i Svenska Äggs Hälsokontroll Spolmask
- En person nära produktionen på varje företag ska ha godkänd grundutbildning (Svenska Äggs).
- Näbbtrimning utförs inte på några djurkategorier
- Ingen antibiotika används i verksamheten
- Allt inköpt foder är certifierat enligt Svenska Äggs certifiering
- Utplockning av unghöns och uttjänta avelsdjur uppfyller Svenska Äggs policy, se bilaga 2 och 3
- Svenska Äggs veterinär ska närvara vid kläckning och sortering en gång per år, då egenkontroll och journalföring diskuteras
- Inte fler än beställt antal kycklingar levereras till unghönsuppfödare.

Kriterier för uppfödningsföretag

- Anläggningar med unghöns ska vara godkända i Svenska Äggs Omsorgsprogram
- Anläggningar med unghöns ska uppfylla kraven i Svenska Äggs Förebyggande smittskyddsprogram och hälsokontroll i hönsbesättningar (f.d. Frivilliga salmonellakontrollprogrammet)
- Verksamheten ska vara ansluten till och följa riktlinjerna i Svenska Äggs Hälsokontroll Spolmask
- En person nära produktionen på varje företag/anläggning ska ha godkänd grundutbildning (Svenska Äggs)
- Näbbtrimning utförs inte på några djurkategorier
- Ingen antibiotika används i verksamheten
- Allt inköpt foder är certifierat enligt Svenska Äggs certifiering
- Utplockning av unghöns uppfyller Svenska Äggs policy Se bilaga 3
- Daggamla kycklingar kommer från certifierat kläckeri
- Dokument med kläckningsdatum, vaccinationsdatum, provtagningar etc. ska medfölja unghönsen vid leverans
- Inte fler än beställt antal unghöns levereras till äggproducent
- Antalet insatta djur är i enlighet med länsstyrelsens och branschens inmätning. Observera att Djurskyddsföreskrifterna (L111) 2 kap. § 17 nu styr beläggningen för frigående unghöns i flervåningssystem vilket bl.a. kräver ifyllda åtgärdsplaner, se bilaga 4.

Kriterier för Producentföretag

- Anläggningar med värphöns ska vara godkända i Svenska Äggs Omsorgsprogram.
- Verksamheten ska vara ansluten till och uppfylla kraven i Svenska Äggs Förebyggande smittskyddsprogram och hälsokontroll i hönsbesättningar (f.d. Frivilliga salmonellakontrollprogrammet)*.
- Verksamheten ska vara ansluten till och följa riktlinjerna i Svenska Äggs Hälsokontroll Spolmask.
- En person nära produktionen på varje företag ska ha godkänd grundutbildning (Svenska Äggs).
- Näbbtrimning utförs inte på några djurkategorier.
- Ingen antibiotika används i verksamheten.
- Allt inköpt foder är certifierat enligt Svenska Äggs certifiering.
- Utplockning av uttjänta värphöns uppfyller Svenska Äggs policy, se bilaga 2
- Unghöns kommer från certifierad unghönsuppfödare.
- Antalet insatta höns är i enlighet med länsstyrelsens och branschens inmätning. Observera att Djurskyddsföreskrifterna (L111) 2 kap. § 13 nu styr beläggningen för frigående värphöns i flervåningssystem vilket bl.a. kräver ifyllda åtgärdsplaner, se bilaga 4.
- Alla avdelningar med äggproduktion ska vara godkända i Svenska Äggs certifiering*

* Undantag kan ges i specifika fall, vilket avgörs av regelrådet.

Kriterier för Packeriföretag

- Vid årlig invägning ÖVER 500 ton ska företaget vara certifierat enligt ISO 22000, FSSC 22000 eller BRC
 - Vid årlig invägning UNDER 500 ton ska företaget vara certifierat enligt IP Livsmedel med dokumentation om hur kraven enligt ISO/TS 22002-1 uppfylls

 - Alla ägg som hanteras av packeriföretaget ska komma från certifierad producent eller certifierat packeri.*
 - Företaget genomför stickprov av gårdstvätt av ägg enligt Svenska Äggs policy.**
 - Företaget genomför årligen stickprov av värdekedjan. **
 - Företaget är miljöcertifierat enligt ISO 14001.
- * Vid särskilda skäl kan regelrådet bevilja dispens från detta krav.
** Enligt Svenska Äggs riktlinjer, se bilaga 6.

Åtaganden för certifierade företag

Certifierat företag ska säkerställa att:

- De krav och kriterier som ingår uppfylls
- Kontroller kan genomföras i nödvändig utsträckning
- Uppdaterad information om anläggningen/-ar kan redovisas vid kontroll
- Förändringar som kan påverka produktion och hantering meddelas Svenska Ägg utan dröjsmål

Märkning av ägg

Packerierna har rätt att märka äggen med certifieringens symbol under förutsättning att:

- a. Äggen kommer från certifierad producent. Från det datum en producent blir formellt avstängd eller utesluten från certifieringen, får äggen inte längre märkas med certifieringens symbol.
- b. Om någon av packeriets äggproducenter förlorar sin certifiering, har packeriföretaget möjlighet att begära dispens hos regelrådet för att fortsatt få hantera dessa ägg.
- c. Grafiska riktlinjer för märket följs
- d. Packerierna årligen genomför stickprov enligt Svenska Äggs riktlinjer (se bilaga 6) för att kontrollera sin leverantörskedja
- e. Planerade förändringar som kan påverka uppfyllandet av kriterier meddelas Svenska Ägg utan dröjsmål
- f. Eventuella avvikelser från märkningskriterierna, som inte korrigeras inom utsatt tid, rapporteras till Svenska Ägg utan dröjsmål, för beslut om eventuella sanktioner.

Kvalitetskrav och verifieringar

Kriterier och krav	Verifieras enligt alternativ nedan
Foder:	
Endast GMO-fritt sojamjöl, som det definieras i EU:s regelverk, används.	Leverantörsförsäkran
Företaget följer Svenska Sojodialogens kriterier, om inget annat beslutas i Svenska Äggs regelråd.	Leverantörsförsäkran
Foder till värphöns innehåller inte syntetiska pigment.	Leverantörsförsäkran
Om fiskmjöl eller hydrolyserat fiskprotein ingår i fodret, ska detta vara fritt från Östersjöfisk.	Leverantörsförsäkran
Kläckeri- och avelsföretag:	
Godkända i Svenska Äggs Omsorgsprogram.	Protokoll omsorgsprogram
Uppfylla kraven i Förebyggande smittskyddsprogram och hälsokontroll i hönsbesättningar. (f.d. Frivilliga salmonellakontrollprogrammet)*	Protokoll FS
Anläggning med föräldradjur ska vara ansluten till och följa riktlinjerna i Svenska Äggs Hälsokontroll Spolmask.	Provsvär - analyser
Godkänd grundutbildning (Svenska Äggs).	Kursintyg Svenska Ägg
Näbbtrimning utförs inte på några djurkategorier.	Leverantörsförsäkran, intyg veterinär
Ingen antibiotika används i verksamheten.	Leverantörsförsäkran, intyg veterinär
Allt inköpt foder är certifierat.	Foderföljesedel
Utplockning av unghöns och uttjänata avelsdjur uppfyller Svenska Äggs policy.	Leverantörsförsäkran, stickprov
Svenska Äggs veterinär ska närvara vid kläckning och sortering en gång per år.	Intyg, Sv Äggs veterinär
Inte fler än beställt antal kycklingar levereras till unghönsuppfödare.	Leverantörsförsäkran, stickprov
* Undantag kan ges i specifika fall, vilket avgörs av regelrådet.	
Uppfödningföretag:	
Godkända i Svenska Äggs Omsorgsprogram.	Protokoll omsorgsprogram
Anläggningar med unghöns ska uppfylla kraven i Svenska Äggs Förebyggande smittskyddsprogram och hälsokontroll i hönsbesättningar (f.d. Frivilliga salmonellakontrollprogrammet)*	Protokoll FS
Verksamheten ska vara ansluten till och följa riktlinjerna i Svenska Äggs Hälsokontroll Spolmask.	Provsvär - analyser
Godkänd grundutbildning (Svenska Äggs).	Kursintyg Svenska Ägg

23 April 2020, nr 3

Näbbtrimning utförs inte på några djurkategorier.	Leverantörsförsäkran, intyg veterinär
Ingen antibiotika används i verksamheten.	Leverantörsförsäkran, intyg veterinär
Allt inköpt foder är certifierat.	Foderföljesedel
Utplockning av unghöns uppfyller Svenska Äggs policy.	Leverantörsförsäkran, stickprov
Daggamla kycklingar kommer från certifierat kläckeri.	Följesedel, inköp
Dokument med kläckningsdatum, vaccinationsdatum, provtagningar etc ska medfölja unghönsen vid leverans.	Kopia på dokument, stickprov
Inte fler än beställt antal unghöns levereras till äggproducent.	Leverantörsförsäkran, stickprov
Antalet insatta djur är i enlighet med länsstyrelsens och branschens inmätning. Observera att Djurskyddsföreskrifterna (L111) 2 kap §17 nu styr beläggningen för frigående unghöns i flervåningssystem vilket bl.a. kräver ifyllda åtgärdsplaner, se bilaga 4.	Leverantörsförsäkran, åtgärdsplaner
* Undantag kan ges i specifika fall, vilket avgörs av regelrådet.	
Producentföretag:	
Godkända i Svenska Äggs Omsorgsprogram.	Protokoll omsorgsprogram
Verksamheten ska vara ansluten till och uppfylla kraven i Svenska Äggs Förebyggande smittskyddsprogram och hälsokontroll i hönsbesättningar (f.d. Frivilliga salmonellakontrollprogrammet).*	Protokoll FS
Verksamheten ska vara ansluten till och följa riktlinjerna i Svenska Äggs Hälsokontroll Spolmask.	Provsvvar – analyser
Godkänd grundutbildning (Svenska Äggs).	Kursintyg Svenska Ägg
Näbbtrimning utförs inte på några djurkategorier.	Leverantörsförsäkran, intyg veterinär
Ingen antibiotika används i verksamheten.	Leverantörsförsäkran, intyg veterinär
Allt inköpt foder är certifierat.	Foderföljesedel
Utplockning av uttjänta värphöns uppfyller Svenska Äggs policy.	Leverantörsförsäkran, stickprov
Unghöns kommer från certifierad unghönsuppfödare.	Följesedel inköp
Antalet insatta höns är i enlighet med länsstyrelsens och branschens inmätning. Observera att Djurskyddsföreskrifterna (L111) 2 kap § 13 nu styr beläggningen för frigående värphöns i flervåningssystem vilket bl.a. kräver ifyllda åtgärdsplaner, se bilaga 4.	Leverantörsförsäkran, åtgärdsplaner, följesedel
* Undantag kan ges i specifika fall, vilket avgörs av regelrådet.	

23 April 2020, nr 3

Packeriföretag:	
Företaget ska vara certifierat enligt ISO 22000, FSSC 22000 eller BRC (vid årlig invägning över 500 ton).	Certifikat från CO
Företaget ska vara certifierat enligt IP Livsmedel med dokumentering på hur kraven enligt ISO/TS 22002-1 uppfylls (vid årlig invägning under 500 ton).	Verifikat producent
Äggen ska komma från certifierad producent.	Dokumentation från stickprov
Företaget genomför stickprov av gårdstvätt av ägg enligt Svenska Äggs policy*.	Dokumentation från stickprov
Företaget genomför årligen stickprov av produktionskedjan enligt Svenska Äggs riktlinjer. Se bilaga 6.	Dokumentation från stickprov
Företaget är miljöcertifierat enligt ISO 14001.	Certifikat från CO